

Minuta întâlnirii de lucru organizată în data de 04.04.2023, prin intermediul platformei Google Meet, în cadrul angajamentului OGP *Program pilot - Transparentizarea procesului bugetării participative*

interval orar 11.00-13.00

În cadrul întâlnirii au participat 12 persoane, 1 reprezentant al Curții de Conturi a României (CCR), 2 reprezentanți ai Secretariatului General al Guvernului, reprezentanți ai autorităților publice locale (2 persoane), ai organizațiilor neguvernamentale (5 persoane) și experți independenți (2 persoane).

Autorități publice Locale

Primăria Sectorului 6 al Municipiului București

Primăria Municipiului Brașov

Organizații Neguvernamentale:

Centrul pentru Inovare Publică

Asociația Femeilor Profesioniste

Fundația Ucrainenilor Huțuli din Romania

Asociația Civica

Asociația Societatea Organizată Sustenabil S.O.S

Experți:

Andrei Nicoară

Gabriel Bădescu - Centrul pentru Studiul Democrației și Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, UBB Cluj

Întâlnirea a avut ca scop prezentarea de bune practici în domeniul bugetării participative și a debutat cu prezentarea angajamentului de către reprezentanții SGG și ai Curții de Conturi, conform agendei:

- 11.00- 11.15 Deschiderea evenimentului și prezentarea participanților
- 11.15-11.30 Prezentare Curtea de Conturi a României
- 11.30- 13.00 Prezentări susținute de către reprezentanții autorităților publice locale și ai organizațiilor neguvernamentale
- 12.30-13.00 Discuții libere

Prezentarea cu privire la procesul de bugetare participativă a fost susținută de către reprezentantul Primăriei Sector 6.

Bugetarea participativă în sectorul 6 a debutat în anul 2022 sub sloganul "Cetățenii propun, cetățenii votează, primăria implementează". Hotărârea consiliului local a fost adoptată în anul 2019 dar, din cauza pandemiei și a alegerilor a fost amânată pentru anul 2022. Astfel, procesul de bugetare a demarat în luna aprilie, etapele

fiind: depunerea de proiecte, analizarea de către comisie, votul (1 tur) și implementarea proiectelor. Au fost depuse 67 de proiecte, 35 au fost validate și 6 declarate câștigătoare. Bugetul alocat a fost de 1.200.000 lei, respectiv 200.000 lei/proiect. Procesul de bugetare se desfășoară online, pe platforma dedicată, cele 35 de proiecte selectate primind 4.000 de voturi. Au fost întâmpinate probleme legate de votare, în sensul că unele proiecte au înregistrat voturi prea multe într-un timp destul de scurt, aceste voturi au fost considerate frauduloase și au fost eliminate. Eliminarea acestora a fost justificată de către membrii comisiei, inițiatorii proiectelor fiind invitați la sediul primăriei (2 din cele 3 proiecte au fost validate). Lista proiectelor respinse a cuprins și motivarea deciziei, ne mai fiind astfel necesară depunerea de contestații.

Proiectele declarate câștigătoare au fost:

1. Trotuare sigure lângă școli - blocarea trotuarelor (stâlpișori, gard) pentru ca mașinile să nu mai poată opri în zonele din vecinătatea școlilor. Un proiect similar este implementat și în sectorul 2.
2. Picturi murale cu vopsea care purifică aerul - este o vopsea specială care transformă substanțele poluante din aer (oxizii de azot și sulf), în nitrați și nitriți inofensivi care sunt depozitați pe suprafața vopsită, până când sunt eliminați de apa de ploaie sau de umiditatea din aer. Implementarea proiectului continuă și în anul 2023.
3. Amenajare teren fotbal copii 5-12 ani - înființarea terenului și desființarea parcului de câini care este situat în vecinătatea parcului.
4. Salt spre performanță prin handbal în sectorul 6 – s-a desfășurat în 7 unități școlare din cartierele: Giulești, Drumul Taberei (prelungirea Ghencea), Ghencea, Militari și este implementat în proporție de 90%.
5. Oxygen City AIR+ - presupune achiziționare și montarea unor cuburi filtrante. În prezent se lucrează la documentația de achiziție. Primul cub se va monta în Parcul Crângași, urmând a se extinde în locurile cu poluare ridicată a aerului (noduri de trafic, drumuri aglomerate, curțile școlilor, locurile de joacă, zona spitalelor, etc.).
6. Teren fotbal/baschet pentru copii – se va realiza în proximitatea parcului din str. Strigăturii, o zonă de la periferia sectorului, unde nu există locuri de joacă. Proiectul este în implementare și se va finaliza în cursul anului 2023.

Pe site-ul primăriei a fost postat un chestionar privind evaluarea satisfacției cetățenilor din Sectorul 6 cu privire la derularea procesului de Bugetare participativă din anul 2022, dar nu a înregistrat succesul scontat (a fost completat de un număr mic de cetățeni), motivul fiind promovarea insuficientă.

În anul 2023 va continua procesul de bugetare participativă.

Pe parcursul întâlnirii, au adresat întrebări/au avut intervenții:

- Reprezentantul CCR

- modul de remediere a problemelor întâmpinate în procesul votare din 2022. Răspuns: remedierea vulnerabilităților prin modificarea Regulamentului, respectiv necesitatea completării datelor personale ale cetățenilor (cu respectarea GDPR).

- facilitarea votului proiectelor prin intermediul platformei ghiseul.ro sau realizarea unui campanii la nivel național asemenea celei de redirectionare a 2% din impozitul pe venit. Răspuns: Votul este limitat la cetățenii cu reședința în sectorul 6. În urma solicitărilor primite din partea cetățenilor care au domiciliul în S6 dar reședința în străinătate, se ia în calcul modificarea Regulamentului. Totodată, este necesar a se amenaja spații pentru votare sau utilizarea urnelor mobile. În anul 2023 se dorește a se realiza bugetare participativă pentru tineret.

➤ Reprezentantul Asociației Societatea Organizată Sustenabil S.O.S

- consideră că bugetarea pentru tineret ar trebui să se adreseze nu doar elevilor ci și profesorilor. Aceasta se implementează în Polonia și Portugalia.

- necesitatea existenței întâlnirilor cu cetățenii și organizarea de dezbateri în cadrul procesului de bugetare. Răspuns: Întâlnirile trebuie realizate nu doar în incinta Primăriei ci extinse în cartiere, unde să fie implicați și președinții asociațiilor de proprietari, inclusiv realizare unui demers în unitățile de învățământ. La nivelul sectorului există implicare din partea Consiliul de tineret.

➤ Andrei Nicoară

- ținta propusă de Primărie ca număr de votanți, corelat cu bugetul alocat. Răspuns: este ținută categoria de vârstă 16 - >90 ani. Procedura de bugetare va continua și după expirarea mandatului consilierilor locali.

- scopul implementării procesului de bugetare participativă, consecințele proiectelor și existența dialogului cu cetățenii. Răspuns: există dialog cu cetățenii legat de proiectele implementate.

- creșterea bugetului alocat și accesul persoanelor care nu au acces la internet. Răspuns: Practic, bugetarea se adresează segmentului 18-50 ani, respectiv populația activă.

➤ Reprezentantul Centrului pentru Inovare Publică

- în anul 2020 a existat bugetare participativă în școli.

- ar fi utilă bugetarea participativă la nivel de cartiere mai mult decât cea la nivel de sector

➤ Reprezentantul CIVICA

- deoarece nevoia de offline ține de resurse, cum arată echipa care a implementat acest demers; se vor atrage noi resurse și se vor implica ONG-uri în evaluare. Răspuns: Comisa de evaluare este formată din reprezentanți ai instituțiilor, ai departamentelor de la nivelul Primăriei și consilieri locali. Regulamentul permite participarea ONG-urilor și a organizațiilor civice dar nu în etapa de evaluare. În prezent la Brașov există o astfel de implicare. Se va supune Comisiei spre dezbateri această propunere, în vederea modificării Regulamentului. ONG-urile au fost invitate să se alăture acestui demers dar nu au dat curs

invitației. Bugetul pentru anul 2023 va fi de 2.000.000 lei, existând posibilitatea diminuării numărului de proiecte și implicit creșterea valorii fiecărui proiect. Fiecare proiect câștigător este preluat spre implementare de către departamentul în a cărui arie își desfășoară activitatea. În anul 2022 promovarea a fost realizată cu precădere în mediul online (site-ul și pagina de Facebook a primăriei). Săptămânal, în cadrul audiențelor, cetățenii primesc informații cu privire la bugetarea participativă. La nivelul PS6 nu există un coordonator al procesului de bugetare, doar membrii comisiei.

- Reprezentantul Primăriei Municipiului Brașov a făcut precizarea că există o limitare în ceea ce privește informarea cetățenilor.
- Reprezentantul Asociației Societatea Organizată Sustenabil S.O.S a precizat că situația de la Brașov nu diferă de cea din Cluj, existând o reticență a funcționarilor de a primi sarcini extra.
- Gabriel Bădescu a adus la cunoștință faptul că în prezent participă la realizarea unei cercetări la care participă mai multe țări și că există lipsă de entuziasm al funcționarului de a modera întâlniri. Primăriile ar trebui să implice ONG-uri și mai ales profesorii în procesul de bugetare.
- Reprezentantul Fundației Ucrainenilor Huțuli din Romania dorește să promoveze bugetarea participativă la nivelul județului Maramureș. Au ajutat cetățenii să realizeze propuneri de proiecte, în prezent 3 fiind în implementare. Atât cetățenii cât și funcționarii au fost receptivi la informațiile furnizate.